

ELŻBIETA OGRODNIK ur. 1933; Janowiec

Tytuł fragmentu relacji	Do Lublina przyjechałam w 1944, na wiosnę
Zakres terytorialny i czasowy	Lublin; po 1944 roku
Słowa kluczowe	wyzwolenie Lublina, 1944

Do Lublina przyjechałam w 1944, na wiosnę

Do Lublina przyjechałam w 1944, na wiosnę, bo już było tu po wyzwoleniu. Stare Miasto robiło wtedy duże wrażenie, te zburzone domy na przykład. Przed bramą, co w tej chwili jest apteka zupełnie było wszystko zburzone, Ratusz był zburzony. My raczej bawiliśmy się tylko na Starym Mieście, nie zapuszczałam się tu nigdzie. Ponieważ były ruiny, to chyba rodzice nie pozwalali gdzieś chodzić, bo mogło być niebezpieczne. Więc wiem, że rynek był dość duży i tam się bawiliśmy.

O samym wyzwoleniu nie mogę powiedzieć za dużo, dlatego, że linia frontu była w Janowcu i nas stamtąd wysiedlili, więc pamiętam tą grozę wojny właśnie z Janowca, gdzie w lochu byliśmy wszyscy ukryci, gdzie babcia była ranna, jak wychodziło się, to trupy leżały. Więc to było straszne wrażenie. Nas wysiedlili do wsi Karczmiska, tam w stodole byliśmy, na sianie. Więc znowu koszmar wojny. Z Karczmisk do tak zwanej Góry Chmielnickiej, to jest pod Beżycami. Gdzieś tam jakiś kąt u gospodarza dostaliśmy. Echa wojny w tej wsi nie dochodziły do nas, nie było wtedy żadnych informacji. Natomiast na wiosnę 1944 roku ktoś tam rodziców ściągnął, czyli zaproponował, żebyśmy przeszli do Lublina. Ale to już były poburzone domy, Stare Miasto było bardzo zburzone. Pamiętam 1945 rok, właśnie tę euforię jak świętowali w maju ten dzień zwycięstwa, to dobrze pamiętam. Bardzo były wtedy udekorowane ulice, jakieś pochody były, śpiewy. Wiem, że było tak krzykliwie.

Później pamiętam bardzo dobrze wybory, te „trzy razy tak, trzy razy nie”. W naszej kamienicy mieszkał człowiek, który agitował, żeby głosować „trzy razy nie”. Więc ja byłam wtedy dzieckiem, ale tam coś docierało i później jego zaaresztowali po tych wyborach. On był chyba właścicielem sklepu, który mieścił się w tej kamienicy. Pamiętam, że to tak bardzo przeżyłam, że właśnie po wyborach człowieka zaaresztowali.

Data i miejsce nagrania	2005-07-02, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Tomasz Czajkowski
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"

